

การประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้าน
ของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา)
สุบัน พรเวียง

The local professional curriculum development project
evaluation in Nong Mae Tang (Thammasatasa) School.
Suban Pronwiang

บทคัดย่อ

รายงานการประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) ได้ประยุกต์รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ของสตีเฟลปมมีวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการเพื่อประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตของโครงการฯ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 128 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 5 ฉบับแบบประเมิน จำนวน 3 ฉบับและแบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 1 ฉบับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่และร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้าด้านกระบวนการของโครงการฯ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านผลผลิตของโครงการ เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินพบว่า ทุกด้านผ่านเกณฑ์การประเมินและผลการประเมินความพึงพอใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การประเมินโครงการ, หลักสูตรอาชีพพื้นบ้าน

Abstract

The report of local professional curriculum development project evaluation in Nong Mae Tang (Thammasatasa) School. The objectives were 1) to evaluate by using CIPP model ; there were context evaluation, input evaluation, process evaluation , and product evaluation. The samples were 128 persons who were teachers, school committee, parents, and students. They were selected by using Purposive Sampling technique. There were 5 questionnaires that will use for collecting data. The instruments of research consisted 3 evaluation forms and 2 satisfaction rating forms. The data were analyzed by using Frequencies , Percentage, Mean, and SD. (Standard Deviation).

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) สพ.กำแพงเพชรเขต 1

The results were as follows;

The context evaluation, input evaluation, and process evaluation of local professional curriculum development project were in high level when compare with the criteria.

The product of local professional curriculum development project; Overall was in the highest level mean when compare with the criteria.

Keywords : professional curriculum,

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาไทยทั้งในด้านสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอย่างเสมอภาคกันในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ และการจัดการศึกษาจะต้องเป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อประชาชน เป็นการจัดการศึกษาเพื่อทุกคน (Education for All) โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอันเป็นหลักการพื้นฐานที่ได้รับการยอมรับทั่วโลก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, หน้า 1) ซึ่งเป็นไปตามแนวทางพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาวันที่ 4 ธันวาคม 2546 ไว้ว่า

“ต้องพัฒนาอาชีพความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นอาชีพไม่ใช่เพียงแค่ปลูกผัก ถั่ว งามให้หลานเฝ้า แต่เป็นเรื่องของความอยู่ดีกินดี ความรู้การศึกษาที่กล่าวว่า ต้องช่วยให้การศึกษาดีขึ้น เพราะถ้าการศึกษาไม่ดี คนไม่สามารถทำงาน การศึกษาต้องได้ทุกระดับ ถ้าพูดถึงระดับสูง หมายความว่า นักวิทยาศาสตร์ชั้นสูง ถ้าไม่มีการเรียนขั้นประถม อนุบาล ไม่มีทางที่จะให้คนไทยขึ้นไปเรียนชั้นสูง หรือเรียนชั้นสูงไม่ดี ซึ่งเดี๋ยวนี้ก็ยังไม่ดี เพราะชั้นสูงนั้นต้องมีรากฐานจากชั้นต่ำ ถ้าไม่มีก็เรียนชั้นสูงไม่รู้เรื่อง”

จากความสำคัญดังกล่าว รัฐบาลจึงได้กำหนดแนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมโดยนโยบายที่สำคัญประการหนึ่งของรัฐบาลคือการลดเวลาเรียนภาควิชาการลงแต่ต้องไม่กระทบเนื้อหาหลักที่เด็กๆ ควรเรียนรู้ซึ่งหมายความว่า ครูต้องใช้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ให้นักเรียนได้สาระที่ต้องรู้ครบถ้วนอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยกำหนดให้โรงเรียนเรียนภาควิชาการถึงเวลาบ่าย 2 โมงครึ่ง หรือเวลา 14.30 น. แต่เวลาที่โรงเรียนเลิกยังคงเหมือนเดิมตามกำหนดของแต่ละโรงเรียนดังนั้นช่วงระยะเวลาว่างหลังเลิกเรียนจนกว่านักเรียนจะกลับบ้านซึ่งนักเรียนยังคงอยู่ที่โรงเรียนโรงเรียนจะต้องจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ ให้นักเรียนปฏิบัติและควรเป็นกิจกรรมที่มีความหลากหลายที่ช่วยเพิ่มพูนทักษะการคิดวิเคราะห์ความสนใจต่อการการทำงานเป็นทีมและที่สำคัญควรมีกิจกรรมกระตุ้นให้เด็กได้ค้นหาศักยภาพและความชอบของตนเองซึ่งเชื่อว่าเด็กทุกคนมีความพิเศษมีความสามารถในแบบฉบับของตนเองเพื่อให้เด็กๆ รู้จักปรับตัวการช่วยเหลือดูแลกันการมีปฏิสัมพันธ์กับคนหลายช่วงวัยโดยเป็นการจำลองสภาพจริงในสังคมให้เด็กได้เรียนรู้ซึ่งจะยิ่งช่วยเพิ่มทักษะในการ

แก้ปัญหาให้กับเด็กไทย นโยบายการ “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” นั้นเป็นกรอบวิสัยทัศน์ด้านการศึกษา เพื่อเตรียมนักเรียนให้พร้อมเข้าสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของไทยที่สอดคล้องกับของหลายประเทศที่เป็นผู้นำด้านการศึกษาของโลกที่เห็นพ้องกันกับแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 เรื่องของจิตสำนึกต่อโลก ความรู้พื้นฐานการประกอบสัมมาอาชีพความรู้พื้นฐานด้านพลเมืองสุขภาพและสิ่งแวดล้อมและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อันได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี ทักษะการทำงาน ทักษะชีวิตที่ใช้ได้จริง (กับครอบครัวโรงเรียนชุมชนรัฐและประเทศชาติ) โลกกำลังเปลี่ยนแปลงคนที่มีความรู้และทักษะในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ๆ ได้เท่านั้นที่จะประสบความสำเร็จ ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จะช่วยให้เด็กเรียนสามารถเรียนรู้และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558, หน้า 1)

ดังนั้นโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) ซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 296 คน มีความประสงค์ที่จัดการศึกษาเพื่อตอบสนองอุดมการณ์การจัดการศึกษาตลอดชีวิต ของรัฐบาล จึงมีแนวคิดที่จะนำอาชีพพื้นบ้านซึ่งนับวันจะสูญหายไปจากชุมชนกลับมาพัฒนาและให้นักเรียนได้มองเห็นถึงความสำคัญ เรียนรู้ และร่วมกันรักษามรดกทางวัฒนธรรมของภูมิปัญญาให้คงอยู่ โดยให้ภาคีเครือข่ายในชุมชนมาร่วมจัดการศึกษาให้ตรงตามความต้องการของนักเรียนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและนักเรียนทุกคนให้สามารถพัฒนาดตนเองได้ตามธรรมชาติ เต็มตามศักยภาพ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพความต้องการของบุคคล ซึ่งนับได้ว่าเป็นการศึกษาตลอดชีวิตและเป็นการจัดการศึกษาเพื่อทุกคน (Education for All) ต่อไป

ดังนั้น เพื่อสร้างโอกาสให้กับนักเรียนของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) ให้มีความรู้ เกิดเจตคติที่ดีและมีทักษะที่เกี่ยวข้องกับอาชีพพื้นบ้านอย่างเป็นรูปธรรมพร้อมทั้งเป็นการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดให้โรงเรียนจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” และเป็นการสร้างโอกาสในการพัฒนาความรู้และฝึกทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพในอนาคตให้ตรงตามความถนัด และศักยภาพของนักเรียน รวมทั้งเป็นการสร้างกระบวนการเรียนรู้ ปลุกฝังจิตสำนึก ค่านิยม คุณธรรม ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถสร้างผลิตภัณฑ์ และให้บริการบนฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการในชุมชนท้องถิ่นของตนเอง โรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) โรงเรียนจึงได้จัดทำโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต โดยมีหลักสูตรพื้นบ้านจำนวน 5 หลักสูตรได้แก่ หลักสูตรกระเป๋ากกจากถุนมโรงเรียน สำหรับนักเรียน ป.1-3 หลักสูตรจักสานงานไม้ไผ่ สำหรับนักเรียน ป.4-5 หลักสูตรทอพรหมเช็ดเท้า สำหรับนักเรียน ม.1 หลักสูตรปุ๋ยหมักอินทรีย์/น้ำหมักชีวภาพ สำหรับนักเรียน ม.2 และหลักสูตรผลิตภัณฑ์งานถักจากต้นกก สำหรับนักเรียน ป.6 และ ม.3

ผู้ประเมินในฐานะผู้อำนวยการโรงเรียนจึงได้ประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) เพื่อจะนำผลของการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้โรงเรียนมีหลักสูตรอาชีพ

พื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) ที่ความเหมาะสมและมีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ชุมชนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ตามที่แนวทางที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอาชีพพื้นบ้าน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาครูและนักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามคุณลักษณะของคนไทยยุคใหม่ในการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินบริบทของโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา)
2. เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา)
3. เพื่อประเมินกระบวนการของโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา)
4. เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา)

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) ได้ประยุกต์รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีมมีรายละเอียดดังนี้

การประเมินบริบทของโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) มีเนื้อหาการประเมินคือ ความสอดคล้องของโครงการกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด สภาพปัญหาของโรงเรียน ความจำเป็นที่ต้องทำโครงการ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสมกับบริบทของชุมชน และเป้าหมายของโครงการ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ คณะครู จำนวน 16 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 9 คน รวมทั้งสิ้น 38 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นด้านบริบทเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) มีเนื้อหาการประเมินคือ ความเหมาะสมของบุคลากร ความเพียงพอของปริมาณวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและความเหมาะสมของการบริหารจัดการในการดำเนินงานกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ คณะครู จำนวน 16 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 9 คนรวมทั้งสิ้น 38 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้าเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การประเมินกระบวนการของโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐานของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง(ธรรมศาสตร์อาสา)มีเนื้อหาการประเมินคือ ประสิทธิภาพของการวางแผน การดำเนินงาน ตามแผน การนิเทศ กำกับ ติดตาม และการประเมินผล ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ คณะครู จำนวน 16 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 9 คน รวมทั้งสิ้น 38 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพ ผลด้านกระบวนการเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การประเมินผลผลิตของโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐานของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง(ธรรมศาสตร์อาสา) เนื้อหาการประเมินคือ

1) หลักสูตรอาชีพพื้นฐานที่มีความสอดคล้องกับบริบทของชุมชนไม่น้อยกว่า 5 หลักสูตรกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ คณะครู จำนวน 16 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 9 คนรวมทั้งสิ้น 38 คนเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ของหลักสูตรอาชีพพื้นฐานเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) ครูสามารถจัดกิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้ โดยใช้หลักสูตรอาชีพพื้นฐานกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ คณะครู จำนวน 16 คนและนักเรียนจำนวน 90 คนรวมทั้งสิ้น 106 คนเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบสอบถามความคิดเห็นของครูและแบบสอบถามความคิดเห็นนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้ โดยใช้หลักสูตรอาชีพพื้นฐานของครูเป็นแบบ มาตราประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3) นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอาชีพพื้นฐานกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ คณะครู จำนวน 16 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 90 คนรวมทั้งสิ้น 106 คนเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบประเมินคุณลักษณะของนักเรียนเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4) ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรอาชีพพื้นฐานกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ คณะครู จำนวน 16 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 9 คนรวมทั้งสิ้น 38 คนเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบสอบถามความพึงพอใจเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. การประเมินด้านบริบทของโครงการฯ พบว่า ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะครูเกี่ยวกับความสอดคล้องและความเหมาะสมด้านบริบทในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐานของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์

อาสา) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ โรงเรียนมีความจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐาน รองลงมาคือ หลักสูตรอาชีพพื้นฐานเป็นสิ่งจำเป็นของคนในสังคมปัจจุบัน เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น และรองลงมาคือหลักสูตรอาชีพพื้นฐานของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง(ธรรมศาสตร์อาสา)มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามลำดับจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นพบว่า ในด้านบริบท โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินสรุปได้ว่าการประเมินด้านบริบทในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐานของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการพบว่า ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะครูเกี่ยวกับความพอเพียงและความเหมาะสมของด้านปัจจัยนำเข้าในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐานของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครูและผู้ปกครองให้ความสำคัญและเห็นความจำเป็นที่จะพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐานของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) รองลงมาคือผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามโครงการมีความรู้และความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองและรองลงมาคือโรงเรียนมีการสำรวจความพร้อมของบุคลากรทั้งในโรงเรียนและชุมชนที่จะ ร่วมปฏิบัติกิจกรรม ตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นพบว่า ในด้านปัจจัยนำเข้าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสิน สรุปได้ว่าการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐานของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) ผ่านเกณฑ์การประเมิน

3. การประเมินด้านกระบวนการของโครงการพบว่า ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะครูเกี่ยวกับประสิทธิภาพของด้านกระบวนการในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐานของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะครูและนักเรียนรวมทั้งมอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐาน รองลงมาคือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียนครูและนักเรียนร่วมพิจารณาถึงความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐานของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) และรองลงมาคือ โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงแนวทางการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐาน ให้กับคณะครู ผู้ปกครองของนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและนักเรียนทราบแนวทางปฏิบัติ ตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะครูเกี่ยวกับประสิทธิภาพของด้านกระบวนการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินสรุปได้ว่าการประเมินด้านกระบวนการของโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐานของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4. การประเมินด้านผลผลิตของโครงการพบว่า การประเมินด้านผลผลิตของโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) โดยประเมินผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ มีรายละเอียดดังนี้

4.1 ผลการสอบถามความคิดเห็นของคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) เกี่ยวกับความเหมาะสม ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ของหลักสูตรอาชีพพื้นบ้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ความเหมาะสม ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ของหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านอยู่ในระดับมากตาม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับความคิดเห็นของคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินสรุปได้ว่าการประเมินด้านผลผลิตเกี่ยวกับหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4.2 ผลการประเมินการจัดกิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรอาชีพพื้นบ้าน

4.2.1 ระดับความคิดเห็นของคณะครูที่มีต่อการจัดกิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้ โดยใช้หลักสูตรอาชีพพื้นบ้านระดับความคิดเห็นของคณะครูที่มีต่อการจัดกิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้ โดยใช้หลักสูตรอาชีพพื้นบ้านพบว่า ครูทุกคนได้คะแนนในระดับดีขึ้นไป เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสิน สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้ โดยใช้หลักสูตรอาชีพพื้นบ้านโดยคณะกรรมการประเมิน ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4.2.2 ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้ โดยใช้หลักสูตรอาชีพพื้นบ้านระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้ โดยใช้หลักสูตรอาชีพพื้นบ้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ นักเรียนเห็นว่ากิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้ โดยใช้หลักสูตรอาชีพพื้นบ้านเป็นกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนสนุกและมีความสุขกับการปฏิบัติในแต่ละกิจกรรม รองลงมาคือ นักเรียนเห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูนำนักเรียนออกไปศึกษานอกโรงเรียนทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมากขึ้น รองลงมาคือ นักเรียนเห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้ที่เชิญครูภูมิปัญญา มาสอนให้ความรู้ทำให้นักเรียนมีความสุขและอยากปฏิบัติกิจกรรมต่อไป ตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้ โดยใช้หลักสูตรอาชีพพื้นบ้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรอาชีพพื้นบ้านผ่านเกณฑ์การประเมิน

4.3 ผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอาชีพพื้นบ้าน

4.3.1 ระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอาชีพพื้นบ้าน ระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่

พึงประสงค์ของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ นักเรียนช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ทำงานด้วยความเต็มใจ รองลงมาคือนักเรียนดูแล รักษาเครื่องมือในการทำงานและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ และรองลงมาคือนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการทำงานด้วยความเต็มใจ ตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินสรุปได้ว่าการประเมินระดับความคิดเห็นของครูประจำชั้นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4.3.2 ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ นักเรียนช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ทำงานด้วยความเต็มใจ รองลงมาคือนักเรียนมีความภาคภูมิใจในอาชีพที่บ้าน และรองลงมาคือนักเรียนพร้อมที่จะดูแล รักษาอาชีพที่บ้านด้วยความเต็มใจ ตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินสรุปได้ว่าการประเมินระดับความคิดเห็นของครูประจำชั้นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4.4 ผลการประเมินความคิดเห็นของคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการดำเนินงานด้านผลผลิตของโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้โรงเรียนให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด รองลงมาคือ การได้สนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) ในทุกด้าน รองลงมาคือ ความภูมิใจในการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) ที่โรงเรียนจัดทำขึ้นตามลำดับจากการประเมินระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานด้านผลผลิตของโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินสรุปได้ว่าระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานด้านผลผลิตของโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) ผ่านเกณฑ์การประเมินจากการประเมินและการสอบถามความคิดเห็นการดำเนินการด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินแล้วพบว่า ในทุกด้านผ่านเกณฑ์การประเมิน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การประเมินด้านบริบทของโครงการ

การประเมินด้านบริบทของโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ โรงเรียนมีความจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านรองลงมาคือ หลักสูตรอาชีพพื้นบ้านเป็นสิ่งจำเป็นของคนในสังคมปัจจุบัน เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น และรองลงมาคือ หลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง(ธรรมศาสตร์อาสา)มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินโครงการนี้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) โดยทุกภาคส่วนในสังคมไทยได้เห็นพ้องร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ปี พ.ศ. 2570 ไว้ดังนี้ “คนไทยภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีมิตรไมตรีบนวิถีชีวิตแห่งความพอเพียง ยึดมั่นในวัฒนธรรมประชาธิปไตย และหลักธรรมาภิบาล การบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่ทั่วถึง มีคุณภาพ สังคมมีความปลอดภัยและมั่นคง อยู่ในสภาวะแวดล้อมที่ดี เกื้อกูลและเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน ระบบการผลิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน อยู่บนฐานทางเศรษฐกิจที่พึ่งตนเองและแข่งขันได้ในเวทีโลก สามารถอยู่ในประชาคมภูมิภาคและโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี” สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยมีจุดเน้นให้นักเรียนมีคุณลักษณะของความเป็นไทยความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ในส่วนของการเป็นพลเมืองดีนั้นหมายความว่านักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข และที่สำคัญที่สุดแนวทางดังกล่าวยังสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้คือหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนานักเรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นนักเรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพและกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับนักเรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่านักเรียนควรมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

จากเหตุผลที่อภิปรายข้างต้นจึงทำให้การประเมินด้านบริบทของโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) มีความสอดคล้องและความเหมาะสมที่จะทำให้เกิดตัดสินใจได้ว่าวัตถุประสงค์ของโครงการมีคุณค่าและประโยชน์ที่จะสามารถดำเนินโครงการต่อไปได้

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐานของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครูและผู้บริหารให้ความสำคัญและเห็นความจำเป็นที่จะพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐานของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) รองลงมาคือผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามโครงการมีความรู้และความเข้าใจใน บทบาทหน้าที่ของตนเอง และรองลงมาคือโรงเรียนมีการสำรวจความพร้อมของบุคลากรทั้งในโรงเรียนและชุมชนที่จะ ร่วมปฏิบัติกิจกรรม ตามลำดับ อาจเกิดจากโรงเรียนมีการกำหนดโครงสร้างผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนมีการบริหารจัดการด้วยวงจรคุณภาพของเดมมิง ได้แก่ การวางแผน (Plan) การลงมือปฏิบัติ (Do) การประเมินผล (Check) และการปรับปรุง (Action) และโรงเรียนมีการกำหนดโครงสร้างและผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐานของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) อย่างชัดเจน ในด้านบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครูให้ความสำคัญและเห็นความจำเป็นที่จะจัดกิจกรรม และผู้บริหารโรงเรียนมีการกำหนดทิศทาง เป้าหมาย นโยบาย การดำเนินการที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและชุมชน ในด้านงบประมาณ งบประมาณที่นำมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมยังมีไม่เพียงพอ จึงมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลว่า ควรมีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานอื่นมาช่วยในการจัดกิจกรรม และควรจัดกิจกรรมการศึกษาดูงานในโรงเรียนที่มีการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐานได้ประสบความสำเร็จเพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับโรงเรียน

ดังนั้นจากเหตุผลที่อธิบายข้างต้นจึงทำให้การประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐานของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) มีความพอเพียงและความเหมาะสมที่จะทำให้ตัดสินใจได้ว่าโครงการมีคุณค่า ประโยชน์ มีทรัพยากรทางการบริหารที่จะสามารถดำเนินโครงการต่อไปได้

3. การประเมินกระบวนการของโครงการประเมินด้านกระบวนการของโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐานของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินทำให้ตัดสินใจได้ว่าโครงการมีคุณค่า มีประโยชน์ควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องต่อไป เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะครูและนักเรียนรวมทั้งมอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐาน รองลงมาคือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียนครูและนักเรียนร่วมพิจารณาถึงความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐานของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) และรองลงมาคือโรงเรียนมีการประชุมชี้แจงแนวทางการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐาน ให้กับคณะครู ผู้ปกครองของนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและนักเรียนทราบแนวทางปฏิบัติตามลำดับ และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านอาชีพอื่นๆ อีก เช่น อาชีพตัดผมชาย อาชีพนวดแผนไทย เป็นต้นและ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรให้มีผู้ปกครอง ผู้ร่วมชุมชน ได้เข้าร่วมกิจกรรมด้วย ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินกิจกรรมในโครงการสอดคล้องกับแนวทางของการพัฒนาหลักสูตรที่วิชัย ประสิทธิ์วิฑูริ์ (2542, หน้า 119) ได้สรุปแนวดำเนินการที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรมีลำดับขั้นตอนที่สำคัญ คือ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการพัฒนา

หลักสูตร เช่น สภาพเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม การเมือง การปกครอง ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เป็นต้น โดยใช้วิธีการทางสถิติหาข้อสรุป 2) การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นการกำหนดคุณลักษณะความรู้ ความสามารถ เจตคติ ค่านิยมต่างๆ ให้สอดคล้องกับผลวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเป้าประสงค์ในแผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาต่าง ๆ ทั้งนี้ให้มีครบทุกพิสัยหรือขอบเขต 3) การกำหนดเนื้อหาสาระและประสบการณ์ เป็นการคัดเลือก การจัดเนื้อหาสาระและประสบการณ์ ที่คาดว่าจะช่วยให้นักเรียนได้รับการพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร จึงต้องพิจารณาตัดสินความยาก ง่าย ความ กว้าง ลึก ขอบข่ายให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะของนักเรียน 4) การนำหลักสูตรไปใช้เป็น การนำการประมวลความรู้หรือหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผล หัวใจสำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้คือ การผู้สอนบุคคลที่มีความสำคัญคือ ผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียน 5) การประเมินหลักสูตร เป็นการพิจารณาเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตร โดยนำผลที่ได้จากการวัดด้วยวิธีการต่าง ๆ มาพิจารณาร่วมกันแล้วสรุปเป็นคุณค่าของหลักสูตร ฉบับนั้น 6) การปรับปรุง แก้ไข และเปลี่ยนแปลงหลักสูตร เป็นการตัดสินหลักสูตรฉบับที่กำลังใช้หรือทดลองใช้หรือทดลองใช้กรณีที่เป็นหลักสูตรฉบับร่างขึ้นใหม่โดยใช้วิธีการหรือรูปหรือ โดยอย่างหนึ่งหรือผสมผสานกัน

ดังนั้นจากเหตุผลที่อธิบายข้างต้นจึงทำให้การประเมินด้านกระบวนการของโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) มีประสิทธิผลที่จะทำให้เกิดตัดสินใจได้ว่าโครงการมีคุณค่า ประโยชน์ มีประสิทธิภาพที่จะพัฒนาโครงการอย่างต่อเนื่องเพื่อประโยชน์ของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

4. การประเมินผลผลิตของโครงการ การประเมินด้านผลผลิตของโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินจึงทำให้ตัดสินใจได้ว่าโครงการมีคุณค่า มีประโยชน์ และควรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของนักเรียนและของโรงเรียนต่อไป เมื่อพิจารณาผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ มีรายละเอียดดังนี้ 1) ผลการสอบถามความคิดเห็นของคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) เกี่ยวกับความเหมาะสม ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ของหลักสูตรอาชีพพื้นบ้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการประเมินการจัดกิจกรรมบูรณาการเรียนรู้อยู่ใช้หลักสูตรอาชีพพื้นบ้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านโดยรวมอยู่ในระดับมากและ 4) ผลการประเมินความคิดเห็นของคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานด้านผลผลิตของโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง(ธรรมศาสตร์อาสา) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดดังนั้น สรุปได้ว่าการประเมินและการสอบถามความคิดเห็นการดำเนินการด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินแล้วพบว่าในทุกด้านผ่านเกณฑ์การประเมิน จึงทำให้ตัดสินใจได้ว่าโครงการมีคุณค่า มีประโยชน์ ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาทักษะต่างๆ ให้แก่เด็กโดยใช้หลักสูตรอาชีพพื้นบ้านนั้นเป็นสิ่งสำคัญ และเป็นการปลูกฝังหรือเสริมสร้างให้ตั้งแต่ในวัยเด็กเพื่อให้เขาได้รับประสบการณ์ที่เพียงพอเป็นพื้นฐานที่สามารถนำไปพัฒนา

ตนเอง โดยในการปลูกฝังนั้นจะทำให้เด็กได้มีความรู้ความเข้าใจความรู้สึกรับผิดชอบ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และทักษะพื้นที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพในอนาคต รวมทั้งมีการฝึกฝนและให้เด็กได้ปฏิบัติจริงเพื่อให้เด็กเกิดการกระทำเกี่ยวกับความรับผิดชอบอย่างแท้จริงจนเกิดเป็นลักษณะนิสัย และควรทำให้เหมาะสมกับวัย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามวัย และเกิดการพัฒนาตามลำดับสอดคล้องกับงานวิจัยของสุมาลี ตาแก้ว (2547, หน้า 124-129) ได้พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่องผลิตภัณฑ์การแปรรูปอาหารจากปลา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรมีคุณค่าสูง แผนการจัดกิจกรรมมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และมีดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งผลให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 79.19 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด และหลักสูตรสามารถพัฒนาให้นักเรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ คือ มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 85 สรุปว่าหลักสูตรที่พัฒนาโดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มากำหนดเป็นสาระและจัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนได้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน และสังคมอย่างมีความสุขและสอดคล้องกับผลการศึกษาของเสคราญ วิเศษสมบัติ (2552, หน้า 105-110) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องนางหมแสนอ้อย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเมืองชุมพรบ้านเขาล่ม อำเภอมืองชุมพร จังหวัดชุมพร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องนางหมแสนอ้อย 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนเรียนและหลังเรียนตามหลักสูตรท้องถิ่น 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร โดยใช้ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า (1) ได้หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องนางหมแสนอ้อย ที่มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด หลักสูตร มีองค์ประกอบครบถ้วน มีความสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น สูงกว่าการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องนางหมแสนอ้อยอยู่ในระดับ มากที่สุด

ดังนั้นจากเหตุผลที่อธิบายข้างต้นจึงทำให้การประเมินด้านผลผลิตของโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) มีประสิทธิผลที่จะทำให้ตัดสินใจได้ว่าโครงการมีคุณค่า ประโยชน์ ที่จะพัฒนาโครงการอย่างต่อเนื่องเพื่อประโยชน์ของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรกำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐานที่มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ มีการกำหนดปฏิทินการดำเนินงาน การนิเทศ กำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2. สถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกับโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง(ธรรมศาสตร์อาสา)สามารถนำโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐานของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง(ธรรมศาสตร์อาสา)ไปปรับประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐานสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ซึ่งเป็นการถอดบทเรียนและประสบการณ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่เป็นแบบอย่างการปฏิบัติที่ดีมาพัฒนาเป็นรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐานและขยายผลให้โรงเรียนที่มีบริบทใกล้เคียงนำไปปรับประยุกต์เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนต่อไป

2. ควรศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยใช้หลักสูตรอาชีพพื้นฐานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. (2542). การพัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. กรุงเทพฯ : เซ็นเตอร์ ดิสคัฟเวอรี.
- สะคราญ วิเศษสมบัติ. (2552). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน อาชีพ และเทคโนโลยี เรื่องหางหมูแสนอร่อย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพฯ. : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). แนวทางการดำเนินงานการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). แนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะสาขาวิชาชีพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุมาลี ดาแก้ว. (2547). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่องผลิตภัณฑ์การแปรรูปจาก ปลา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

